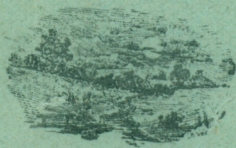

ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ԳԱՀԻՐԷ

ՅՊԱՐԱՆ ԿԱՄՊԵԺԱ

ԱՂԷՔՍԱՆԳՐԻԱ

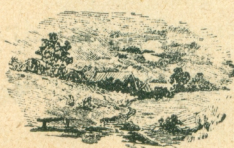
(ԵԳԻՊՏՈՍ)

1906

ՄՆՊ
- ԳԱԶԻՐԷ -

ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ԳԱԶԻՐԷ

ՏՊԱՐԱՆ ԿԱՐԳԵՐԱ

Ա. Գ. Լ. ՍՍԱՆ ԴՐԻԱ
(ԵԳԻՊՏՈՍ)

1906

MINISTÈRE DE L'INTÉRIEUR

Le Caire, le 7 Mai 1906

Excellences,

J'ai l'honneur de vous accuser réception de votre lettre en date du 12 Avril par laquelle vous avez bien voulu me remettre un exemplaire des Statuts de la Société de Bienfaisance que vous venez de fonder sous la dénomination "UNION GÉNÉRALE ARMÉNIENNE DE BIENFAISANCE".

Vous avez raison de penser que le Gouvernement ne pouvait voir qu'avec la plus grande bienveillance une pareille institution dont le caractère éminemment et exclusivement philanthropique ne mérite que des éloges.

Je vous félicite de vous être préoccupés d'améliorer la situation matérielle et morale des Arméniens, et le Gouvernement, reconnaissant l'utilité de cette œuvre, lui souhaite une ère de prospérité.

Agréez, Excellences, les assurances de ma considération distinguée.

signé : **Moustapha Fehmy**

L. L. E. E.

BOGHOS PACHA NUBAR

YACOUB PACHA ARTIN

ՆԱԽԱԲԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ

ԳԱՀԻՐԷ, 7 ՄԱՅԻՍ 1906

Վսեմաշուք Տեարք

Պատիւ ունիմ ծանուցանել Ձեզ թէ ստացած եմ Ձեր Ապրիլ 12 թուակիր նամակը, որով բարեհաճած էք ինձ յղել «Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւն» անուամբ Ձեր հիմնած Բարեգործական Ընկերութեան Կանոնադրէն օրինակ մը:

Իրաւունք ունիք խորհելու թէ Կառավարութիւնն ամենամեծ բարեացականութեամբ միայն կրնար նկատել այսպիսի հաստատութիւն մը, որուն գերազանցօրէն եւ բացարձակապէս մարդասիրական հանգամանքը՝ գովեստի միայն արժանի է:

Կը շնորհատրեմ զՁեզ որ Հայոց նիւթական եւ բարոյական վիճակի բարելաւման հոգածու կը գտնուիք, եւ Կառավարութիւնն ընդունելով այդ գործի օգտակարութիւնը՝ յաջողութիւն կը մաղթէ անոր:

Հասնեցէք ընդունիլ, Վսեմաշուք Տեարք, մեծարանացս հաւատարմքը:

(Ստոր.) **ՄՈՒՍԹԱՅԱ ՖԷՀՄԻ**

ՆՆ. Վ.Վ.

ՊՕՂՈՍ Բաշա ՆՈՒՊԱՐ

ԵԱԳՈՒՊ Բաշա ԱՐԹԻՆ

ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ՅՕԴՈՒԱԾ 1.

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ՆՊԱՏԱԿԸ

Եզրատառի մէջ՝ Ն. Վ. Պօլոս Բաշա Նուպարի
Նախաձեռնութեամբ հիմնուած է «Հայկական
Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւն» անուամբ
ընկերութիւն մը, որուն նպատակն է Արեւելքի
Հայ ժողովրդեան մասաւոր և բարեյական զար-
կացմանը նպաստել, անոնց նիւթական կացու-
թիւնը բարւոյնելու օժանդակել, և այս արդիւնքը
յառաջ բերելու ծառայող որ և է հրատարակու-
թիւնը բաժարելը:

Ընկերութիւնը բնաւ որ և է քաղաքական հան-
գամանք չունի. սա հիմնական պայման է:

ՅՕԴՈՒԱԾ 2.

ԿԵՂԵՐՈՆ

Ընկերութեան կեդրոնը և անոր Կեդրոնա-
կան վարչութիւնն ի Գահիրէ են:

ՅՕԴՈՒԱԾ 3.

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ
ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Ընկերութեան անդամ՝ ըլլալու համար,
պէտք է Կեդրոնական վարչութեան ժողովին կամ

ի ստորի բացատրեալ մասնաճիւղերէն միոյն ժողովին խնդրանք մը ներկայացնել, և կամ երկու անդամի կողմէն ներկայացուիլ: Այդ ժողովը նստին ներկայ գտնուող անդամոց մեծամասնութեամբ կը քուարկէ ընդունելութիւնը, ըստ արամագրութեան յետագայ 13րդ յօդուածով կանխատեսեալ պայմանաց:

Այսպէս կարող է անդամակցիլ ամեն հայ առանց խտրութեան սեռի կամ գաւառանքի:

ՅՕԴՈՒԱԾ 4.

ՄՏԻՑ ՏՈՒՐԳ ԵՒ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Միութեան ամեն անգամ, իր ընդունելութեան ժամանակ, պարտաւոր է վճարել մօից տուրք մը, որուն քանակը ինքը ազատ է որոշելու, բայց որ 10 Եգ. զրուշէ նուազ չկրնար ըլլալ: Ասկէ զատ պարտի վճարել նաեւ ամսական բաժնեդին մը՝ որուն քանակը նմանապէս իր կամքին թողուած է, բայց որ Եգիպտոսի համար 5 Եգ. զրուշէ և օտար երկրաց համար համարժէք գումարէ մը նուազ չկրնար ըլլալ:

Անդամները կարող են միանուազ վճարել մէկ տարւածն իւրոր ամսական բաժնեդինները:

ՅՕԴՈՒԱԾ 5.

ԲԱՐԵՐԱՐ ԵՒ

ՊԱՏՈՒՈՅ ԱՆԴԱՄՆԵՐ

Ա. Կեդր. վարչ. ժողովը՝ Բարերար Անդամ տխտըսը պիտի տայ այն անձանց՝ որք միանուազ հազար անդդիական ասիոյ նուէր մը կ'ընեն Միութեան:

Բ. Եւ Պատուոյ Անդամ տխտըսը պիտի տայ այն անձանց՝ որք նոյնպէս միանուազ չորս

Հարիւր անգղիական սակոյ նուէր մը կ'ընեն Միութեան :

Բաց աստի՛ կեդր. վարչ. ժողովը կրնայ այդ տխուրանքէն մին կամ միւսը տալ այն անձերուն՝ որք բացառիկ կամ՝ նշանաւոր ծառայութիւններ կը մատուցանեն Միութեան : Այս որոշումը օրինաւորապէս կրնայ տրուիլ միայն՝ եթէ կեդր. վարչ. ժողովը բաղկացնող անդամներուն առնուազն երեք քառորդին կողմէն ընդունուի :

Իրաւամբ Պատուոյ Անդամ են՝ անդրանիկ կեդր. վարչ. ժողովոյ (Յօդ. 10) անդամներն որք Միութիւնս հիմնելու նպատաւն են :

ՅՕԴՈՒԱՆ 6 .

ՎՏԱՐՈՒՄ

Որ և է անդամ, երբ տնարժան վարձուք մը տնենայ, ընկերութեան անդամներու ցանկէն պիտի կրնայ ջնջուիլ՝ կեդր. վարչ. ժողովին՝ նոյն նիստին ներկայ անդամաց երկու երրորդին քուէից մեծամասնութեամբ, ըստ տրամադրութեան յետագայ 13րդ յօդուածով կանխատեսեալ պայմանաց :

ՅՕԴՈՒԱՆ 7 .

ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՍՈՑՔՆԵՐԸ

Միութեան հասցիքները կը կազմեն

- Ա. Մ'աից աւարքերը.
- Բ. Սմաական բաժնեգիւնները.
- Գ. Նուիրատուութիւնք.
- Դ. Կտակներ.
- Ե. Եւ կեդր. վարչ. ժողովոյ ստեղծած որեւէ հասցիքից աղբիւրներ :

ՀԱՍՈՑՔՆԵՐՈՒ
ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԻՒՆ

«Գրամագլուխ»ի հաշուոյն պիտի յատկացուին.

Ա. Մտից տուրքերը,

Բ. Ամսական բաժնեգլխներու գումարին մէկ վեցերորդը.

Գ. Զուտ գումարը կամ արժէքը այն կտակաց կամ նուիրատուութեանց՝ որք կտակաւորներու կամ նուիրատուներու կողմէն յատկապէս նշանակեալ որոշ նպատակով մը չեն եղած :

Սոյն գրամագլխոյ բաժնին պատրաստ գումարը կեդր. վարչ. ժողովոյ ձեռամբ պիտի վերածուի՝ պետական կամ ուրիշ առաջնակարգ արժէթուղթերու կամ քաղաքաց մէջ հասութաբեր անշարժ կալուածներու :

Բաժնեգլխներու գումարը (գրամագլխոյ բաժնոյն անցած վերոյիշեալ մէկ վեցերորդին զեղնուելէն յետոյ) և գրամագլխոյ հաշուոյն անցած արժէթուղթերու զուտ տոկոսները՝ կեդր. վարչ. ժողովոյ ձեռամբ՝ տարուէ տարի պիտի գործածուին Միութեանս կանոնադրութեան 1. Յօդուածով սահմանեալ նպատակին պահանջած ծախսերուն :

Կեդր. վարչ. ժողովը՝ պիտի որոշէ իր բաւարարած հասոյթից ուրիշ ազբիւրներէն զոյացած որ և է գումարի յատկացումը և գործածութիւնը :

Գալով այն նուիրատուութեանց կամ կտակաց որք մասնաւոր որոշ նպատակի մը համար եղած են՝ անոնք պէտք է յատկացուին նուիրատուաց կամ կտակարարաց կողմէն սահմանեալ նպատակին :

ՅՕԴՈՒԱԾ 9 .

ԸՆԿԱՆԱԳՐՈՑ ԵՒ ԱՆ-
ԴՈՐՐԱԳՐՈՑ ՍՏՈՐԱԳՐ-
ՐՈՒԹԻՒՆԸ, ԸՆԿԵՐՈՒ-
ԹԵԱՆ ԸՂԱՆԻՔ ՈՒ-
ՂԱՐԿԷՔՆԵՐՈՒ ՀԱՍՑԷՆ

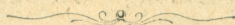
Ա. Մտից տուրքերն, բաժնեդիւններն, նուի-
րատուութիւնք և ընդհանրապէս որեւէ անուամբ
ընկերութեանս վճարելի կամ՝ յանձնելի գումար-
ներ կամ արժէթուղթեր՝ կրնան օրինաւորապէս
ընկերութեան համար պահանջուիլ կամ գանձուիլ
կամ անոր վճարուիլ, միմիայն կեդր. վարչ. ժո-
ղովոյ Ատենապետին կամ՝ Փոխ-Ատենապետներէ
միոյն և ասոնց բացակայութեան՝ կեդր. վարչ.
ժողովոյ առ այս անուանեալ անգամին, և Գան-
ձապետին կամ՝ իր փոխանորդին հաւաքական ստու-
րագրութիւնը կրող ընկալագրերու կամ անդոր-
րագրերու փոխարէն, ի բաց առեալ Մասնաճիւ-
ղերուն կատարելու իրաւունք ունեցած Գան-
ձումներուն նկատմամբ եղած այն տրամադրու-
թիւններն՝ որոց մասին պիտի խօսուի յառաջի-
կայ 18րդ յօդուածի (Ա. հատուածի) մէջ:

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ
ԶԱՆԱԶԱՆ ՀԱՂՈՐԴԱԿ-
ՑՈՒԹԻՒՆԸ

Բ. Ամեն թղթակցութիւնք և հաղորդակցու-
թիւնք՝ առանց բացառութեան՝ հարկ է ուղղուին
առ Ատենապետին, Միութեանս կեդրոնատեղին:

ՕՏԱՐ ԵՐԿԻՐՆԵՐԷՆՈՒ-
ԻՐԱՏՈՒՈՒԹԵԱՆՑ ՈՒ-
ՂԱՐԿՈՒՄՆ

Գ. Օտար երկիրներէ զրկուած բոլոր նուէր-
ներն պէտք է՝ ուղղուին Քրէտի Լիօնէի Գահիրէի
Մասնաճիւղին՝ Միութեանս հաշուոյն անցնելու
համար:

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԺՈՂՈՎ

ՅՕԴՈՒԱԾ 10 .

ԿԵԴՐ. ՎԱՐՉ. ԺՈՂՈՎՈՑ
ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆ, ԸՆՏՐՈՒ-
ԹԻՒՆ ԵՒ ՆՈՐՈԳՈՒՄՆ

Ա. կեդր. վարչութեան կեդրոնալայրն է
Գահիրէ: Առ նուազն 9 և առ առաւելն 15
անդամներէ կը բաղկանայ: Կեդրոնական
վարչական ժողովոյ և Մասնաճիւղերու ժո-

ղովոց անդամներու պաշտօնները որք ի ստորե
գծուած են՝ էապէս անվճար են:

Ինչպէս որ Յօդ. 1ին մէջ ըսուած է՝ Ընկե-
րութիւնը որեւէ քաղաքական հանգամանք չունի.
ուստի քաղաքական կուսակցութեան մը պատ-
կանող որեւէ անձ չկրնար անդամակցել, ոչ
Կեդր. վարչ. ժողովոյ և ոչ Մասնաճիւղերու ժո-
ղովոց:

Կեդր. ժողովը այժմէն իսկ կազմուած է, ի
բաց առեալ ներկայ յօդուածիս Գ. հատուածի
տրամադրութիւնը, և հետեւեալ կերպով.

Տեար. ք Պօղոս Բաշա Նուպար, Ատենապետ

Եազուպ Արթին Բաշա } Փոխ-Ատենապետ ք
Երուանդ Ալաթօն Պէյ }

Առաքել Պէյ Նուպար, Գանձապետ

Տօք. Ն. Տաղաւարեան, Ատենադպիր

Մկրտիչ Անդրանիկեան

Գրիգոր Եղիայեան

Մ. Մարկոսօֆ Պէյ

Յովհաննէս Յակոբեան

Կարապետ Պէյ Շէրխաճեան

Բ. Կեդր. վարչ. ժողովոյ նորոգումը մասնա-
կի կերպով տեղի պիտի ունենայ երեք տա-
րին անգամ մը, յատենի Ընդհանուր ժողո-
վոյ, և այնպիսի եղանակաւ մը որ ամբող-
ջական նորոգումը 9 տարուան մէջ կատարուի:

Սոյն տրամադրութեան առաջին կիրարկ-
մանց համար, ժողովը՝ հրաժարման կարգը վի-
ճակաւ կ'որոշէ: Անդամաց փոխանակումը մի ան-
գամ այսպէս կատարուելէն յետոյ, նորոգումը
տեղի կ'ունենայ ընտրութեան առաջնութեան կար-
գաւ: Շրջանաւարտ անդամները միշտ վերընտ-
րելի են:

Գ. Ամեն անգամ որ Կեդր. վարչ. ժողովը,
15է պակաս անդամներէ բաղկացած ըլլալ՝

կրնայ առժամապէս ընտրել մէկ կամ աւելի անդամներ, մինչև որ այդ թիւը ամբողջանայ: Դնդհանուր ժողովը, սոյն ընտրութեանց յաջորդող առաջին գումարմանը մէջ, զայնա կը վաւերացնէ և կամ ուրիշներ կ'ընտրէ վերջնապէս:

Եռամեայ շրջանի մը միջոցին ընտրուած որեւէ վարիչ անդամի մը համար՝ վարչական պաշտօնին իննամեայ տևողութենէն կը զեղչուի այն ժամանակամիջոցը՝ որ մինչև իր ընտրութեան թուականը հոլոված է:

Վարիչ մը փոխանակելու համար ընտրուած որեւէ վարիչ անդամ, պաշտօնի վրայ կը մնայ միայն մինչև այն թուականը՝ յորում պիտի լրանար իր փոխանակեալին պաշտօնավարութեան պայմանաժամը:

Ատենագրութիւններն պարտին ստորագրելու իլ՝ նիստին նախագահող վարիչին և նոյն նիստին ներկայ մի այլ վարիչ անդամի կողմանէ: Ատենագրութիւններէ հանել պէտք եղած ընդօրինակութիւններն կամ քաղուածներն՝ կեդր. վարչ. ժողովոյ Ատենապետին կամ փոխ-Ատենապետներէն միոյն կողմանէ պէտք է ստորագրուած ըլլան:

307-ՈՒԱԾ 11.

ՎԱՐԻՉ ԱՆԳԱՄՈՑ
ԵՐԱՇԽԱՌՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՆԴ

Խրաքանչիւր վարիչ անդամ պարտաւոր է իր պաշտօնավարութեան իբր երաշխիք՝ տալ գրամով կամ կեդր. ժողովոյ որոշմամբ ընդունուած արժէթղթերով երկու հարիւր անգղ. ոսկւոյ գումար մը և կամ հաստատուն կալուածի մը վրայ համարժէք երաշխաւորութիւն մը:

Սոյն աւանդը պիտի գրուի և պիտի մնայ Քրէտի Լիօնէի Գահիրէի Մասնաճիւղի զբաղա-

տունը՝ մինչև որ վարիչ անդամին պաշտօնավարութիւնը ընդհանուր ժողովոյ կողմէն վերջ գտնէ:

Իբրեւ երաշխիք տրուած արժէթղթերուն կտրօնները պիտի անջատուին իրենց սեպհակահատիրոջ ձեռքով՝ անոնց պայմանաժամերը հասնելուն:

ՅՕԳՈՒԱԾ 12 .

ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆ ԴԻՒԱՆԻ

Կեդրոնական ժողովը ամեն տարի իր անդամներէն կ'ընտրէ Ատենապետ մը, երկու փոխ-Ատենապետ, Ատենադպիր մը և Գանձապետ մը:

Այսու հանգերձ, առաջին 9 տարուան շրջանին համար, վսեմ. Պօղոս Բաշա Նուպար պիտի ըլլայ Ատենապետ Կեդր. վարչ. ժողովոյ:

Յաջորդ շրջաններուն համար, Ատենապետը պիտի ընտրուի Կեդր. վարչ. ժողովէն՝ 3 տարուան համար:

Ժողովը պիտի ունենայ վճարեալ ընդհանուր ֆարտուղար մը, ինչպէս նաեւ այլ պաշտօնեաներ՝ երբ որ անոնց պէտքն զգացուի Միութեան ընդարձակմամբ:

Վարչական ժողովը կրնայ բացառապէս և առժամաբար իր անդամներէն միւրի յանձնել ընդհ. քարտուղարութեան պաշտօնը:

ՅՕԳՈՒԱԾ 13 .

ԿԵԳՐ. ՎԱՐՉ. ԺՈՂՈՒՈՅ
ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆԵՐ ՆԻ
ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ

Ա. Կեդր. ժողովը կը զուգարուի ամեն անգամ որ Միութեան շահերը կը պահանջեն: Գուժարումները տեղի կ'ունենան Ատենապետին, կամ անոր բացակայութեանը՝ փոխ-

Առեւտրականներէն միւշն հրաւերով:

Վարչական ժողովը կը գումարուի՝ երբ երեք անգամներ կը պահանջեն:

Բացակայ ժողովականները կրնան իրենց ձայնը տալ ժողովոյ մէկ ուրիշ անգամին:

Բ. Որպէսզի որ և է գումարման մը մէջ տրուած սրջումները օրինական համարուն, պէտք է որ ժողովոյ անգամոց խօսական լծուշն զանէ կէտը ներկայ գտնուի: Առ նուաշն երեք անգամոց ներկայութիւնը անհրաժեշտ է, միւս անգամները կրնան ձայններնին իրենց պաշտօնակցաց տուած ըլլալ:

Կեդր. վարչ. ժողովոյ սրջումները՝ ներկայ և ներկայացուցիչ ունեցող անգամոց ձայներու մեծամասնութեամբ կը տրուին: Չայնից բաժանման պարագային՝ ժողովոյ Առեւտրականին ձայնը առաւելութիւն ունի:

Ընտրութեանց պահուն, եթէ նկատին ներկայ անգամները բացարձակ մեծամասնութիւն չկողմեն, երկրորդ քուէարկութիւն մը կը կատարուի և այդ պարագային համեմատական մեծամասնութիւնը բաւական կը նկատուի:

ՅՕԴՈՒՄԾ 14.

ԿԵԴՐ. ՎԱՐՇ. ԺՈՂՈՎՈՅ
ԻՐԱԽԱՍՈՒԹԻՒՆՔ

Կեդր. վարչ. ժողովը Մխութեան վարչութեան և գործառնութեանց մասին ամենաընդարձակ իշխանութեանց տէր է:

Մասնաւորապէս ամեն իշխանութիւն ունի

Ա. Ընկերութեան նպատակին իրադրծման ծառայող ամեն գործ կատարելու: Դպրոցներ, հիւանդանոցներ, գարմանատուններ,

որբանոցներ և նմանօրինակ ուրիշ հաստատութիւններ հիմնելու և կամ անոնց նպատակելու: Օգնելու և օժանդակելու ամեն հայրատանց խտրութեան դաւանանքի: Արեւելի հայազգի դիւղացւոց նպատակելու, անոնց հայկթայկելով հունոյ, կենդանի և մշտակելու հոգեր: Սովէ, հրդեհէ կամ ուրիշ որ և է աղէտքէ կամ պատուհասէ և կամ համաճարակէ արկածեալ տեղեաց բնակիչներուն օգնութեան համնելու: Բնդունելու կամ ոչ որ և է նուիրատուութիւն և կտակ: Յօդ. 7 ի մէջ նշանակուած հասոյթի ազբիւրներէն դուրս ուրիշ որեւէ հասոյթի ազբիւր ստեղծելու: — Որեւէ գումար գանձելու և որեւէ վրձարումներ կամ ծախսեր բնելու, որեւէ արժէթղթեր ետ առնելու և շարժուն ու անշարժ որեւէ ստացուածքի տիրանալու, որ և է աւանդ յանձնելու կամ ետ առնելու, — Որեւէ շարժուն ու անշարժ կալուած ստանալու կամ ձեռքէ հանելու ի շահ և յօգուտ բնկերութեան, որեւէ յանձնադիր յանձնելու կամ որեւէ փոխհրտակ (hídei commis) հաստատելու, ժողովին վերապահուելով փարչութեան իր բոլոր իրատւոյնները, իր մատակարարած գոյից և ստացուածոց յետս առումն կամ այլոց փոխանցումն, ինչպէս նաեւ յիշեալ յանձնադրութեան և փոխհրտակներու վերջ տալու իրատւոյնը:

Վերոյիշեալ իրաւունքները բացառորիշ են և ոչ թէ սահմանադրու. ի մի բան կեդր.

Վարչ. ժողովը ունի բոլոր այն իրաւունքները որ մասնաւորապէս յատկացեալ չեն Բնդհանուր ժողովոյ:

Կեդր. վարչ. ժողովը կարող է իր իշխանութեան կամ իրաւանց ամբողջութիւնը, կամ անոնց մէկ մասը յանձնել իր անդամներուն երկուքէն կամ երեքէն բաղկացած մէկ կամ աւելի յանձնախմբերու :

Բ. Կեդր. վարչ. ժողովը՝ Քրէտի Լիօնէի Գահիրէի Մասնաճիւղի գրամատուներ կամ անոր չգոյութեանը՝ ուրիշ առաջնակարգ գրամատան մը կը յանձնէ պատրաստ արժէթղթերը, բաժնեթղթերը և տրամագրելի գումարները :

Գ. Կեդր. ժողովը իր պաշտօնաթերթին մէջ պիտի հրատարակէ Բնկերութեան տարեկան հաշուեկշիւը, անոր մէկ պատճէնը պիտի դրկէ Խրաքանչիւր Մասնաժողովոյ, և իր պաշտօնավարութեան տեղեկագրովն Բնդհանուր ժողովոյ պիտի մատուցանէ զայն:

Նմանապէս իր պաշտօնաթերթին մէջ Կեդր. ժողովը երեք ամիսն անգամ մը պիտի հրատարակէ Բնկերութեան նոր անդամներուն ցանկը, անոնցմէ Խրաքանչիւրին մօից տուրքին և բաժնեդիւններուն գումարները, նախարարութիւններն և կտակները :

Դ. Կեդր. վարչ. ժողովոյ Խրաքանչիւր անգամ կրնայ, ըստ յետագային սահմանեալ Մասնաճիւղերու ժողովոց ներկայ գտնուիլ առանց քուէի իրաւասութեան :

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐՈՒ ԺՈՂՈՎՆԵՐ

307 ՈՒՍԾ 15.

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐՈՒ ԺՈՂՈՎՈՅ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ ԵՒ ԱՆՈՆՑ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐԸ: ԱՆՈՆՑ ԱՆԴԱՄՆԵՐՈՒՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՆՈՐՈԳՈՒՄԸ:

Ա. Մասնաճիւղային ժողովներ կրնան կազմակերպուիլ կեդր. վարչ. ժողովոյ որոշմամբ՝ այն ամեն տեղեր ուր Միութիւնը ունի 10 անդամակից:

Կեդր. ժողովը կ'որոշէ ու կը սահմանէ իւրաքանչիւր Մասնաճիւղի գործունէութեան շրջանակը: Միշտ և հանապազ կարող պիտի ըլլայ ընդարձակել կամ՝ անձկացնել այդ շրջանակը:

Բ. Իւրաքանչիւր Մասնաճիւղի ժողովոյ անդամները կ'անուանուին կեդր. վարչ. ժողովոյ կողմէ, նորոգումը նոյն ժողովէն կը կատարուի ընտրելեաց երկպառակ ջանքի մը վրայէ որ կը պատրաստուի նոյն շրջանակին ամսական առնուազն 50 Եգ. զրուշ բաժնեգին վճարող անդամներէն բաղկացեալ ժողովի մը կողմէն:

Սոյն ժողովը կը գումարուի Մասնաճիւղի Ատենապետին հրաւիրադրով և որոյ ինքն կը նախագահէ և կամ իւր բացակայութեան՝ փոխ - Ատենապետը: Յիշեալ ժողովին մէջ, իւրաքանչիւր անգամ այնչափ ձայն ունի որչափ անգամ 50 Եգ. զրուշ կը պարունակէ իր վճարած ամսական բաժնեգիւնը: Եթէ ներկայ անգամս ձայներու բացարձակ մեծամասնութիւն չդոյանայ, երկրորդ քուէարկութիւն մը կը կատարուի, և այս պարագային՝ համեմատական մեծամասնութիւնը բաւական կը նկատուի:

Գ. Իւրաքանչիւր Մասնաժողովոյ անդամոց թիւն առ նուազն 3 և առ առաւելն 7 պիտի ըլլայ՝ ըստ սրբման կեդր. վարչ. ժողովոյ։
Վերակազմումը պիտի կատարուի ներկայ Զօդուածիս Բ. հատուածին տրամադրութեան համաձայն և 3 տարին անդամ մը՝ կիսովին։ Եթէ անդամոց ամբողջական թիւը անզոյդ է՝ առաջին վերակազմումը կէսէն մէկ նուազ անդամոց համար կ'ըլլայ։

ՅՕԴՈՒԱԾ 16 .

ՄԱՍՆԱԺՈՂՈՎՆԵՐՈՒ
ԴԻԻՄՆԵՐԸ

Իւրաքանչիւր Մասնաճիւղի ժողով իր անդամոց մէջէն՝ ամեն տարի կ'ընտրէ Ատենապետ մը, Ատենադպիր մը և Գանձապետ մը։
Բացառաբար, առաջին եռամեայ շրջանի մը համար, Ատենապետը կ'ընտրուի կեդր. ժողովէն։

ՅՕԴՈՒԱԾ 17 .

ՄԱՍՆԱԺՈՂՈՎՆԵՐՈՒ
ՊՈՐՏՐԳԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

Կեդրոնական ժողովոյ խորհրդակցութեանց համար Զօդ. 13րդի մէջ հաստատուած կանոնները նմանապէս գործադրելի են Մասնաճիւղերու ժողովոց խորհրդակցութեանցը համար։

Մասնաճիւղերու ժողովոց ատենադրութիւններն, նիստին ատենապետող անդամին և նոյն նիստին ներկայ ուրիշ մէկ անդամի մը կողմանէ պիտի ստորագրուին։ Ատենադրութիւններէ հանել պէտք եղած ընդօրինակութիւններն կամ քաղուածներն, Մասնաճիւղի Ատենապետին կամ փոխ-Ատենապետին կողմանէ պէտք է ստորագրուած ըլլան։

ՄԱՍՆԱՃԻԿՆԵՐՈՒ
ԺՈՂՈՎՈՑ ՊԱՇՏՈՆԸ

Ա. Մասնաճիւղերու ժողովներն, իրենց չըջանակին սահմաններուն մէջ, Միութեան ներանոր անդամակիցներ կը գտնեն, կը ջանան անոնց թիւը աւելցնել, իրենց տրամադրած ամեն միջոցներով անոր ծաւալմանը կ'աշխատին, կը գանձեն մտից տուրքերը ու բաժնեգինները, և նուիրատուութեանց գոյացման ջանադիր կըլլան: Նորընտիր անդամներ ընտրուելուն ու նուէրներ հաւաքուելուն՝ պարտին ծանուցանել անուններն և հասցէներն նոր անդամոց և նուիրատուաց՝ Կեդր. վարչ. ժողովոյ, որ զայնս կը հրատարակէ պաշտօնական ցույցակներու միջոցաւ ըստ 14րդ Յօդ.ի Գ. հատուածի տրամադրութեան: Մտից տուրքերն, ամսաբաժիններն, որպէս նաև հազար ֆրանքէ նուազ եզոզ նուէրներն կը գանձուին Մասնաճիւղի Ատենապետէն կամ ֆոխ-Ատենապետէն և Գանձապետէն ստորագրուած ընկալագիրներու և անդորրագրերու միջոցաւ. իսկ անոնց բացակայութեան՝ Մասնաճիւղի ժողովին կողմանէ անոնց պաշտօնը առժամաբար վարելու համար անուանեալ երկու անդամոց ստորագրութեամբ. իսկ հազար ֆրանքէ աւելի նուէրներն հարկ է ուղղապէս յղել Քրէտի Լիօնէի Գահիրէի գործակալութեան՝ Միութեանս հաշուոյն անցնելու համար: Կարող են առաջարկներ ընել Կեդր. ժողովոյ, և իրենց անդամները

կրնան ներկայ դանուիլ յիշեալ ժողովոյ նիստերուն՝ երբ Գահիրէ գտնուին, առանց սակայն քուէի իրաւունքի:

Բ. Մասնաճիւղերու ժողովներն պարտաւոր են կանոնաւոր տոմարակալութիւն մը ունենալ և ի հաշիւ Միութեանս՝ Քրէտի Լիօնէի Գահիրէի գործակալութեան զրկել գոյացած գրամները՝ երբ անոնց գումարը հաշար ֆրանքի հասնի:

Գ. Խւրաքանչիւր վեցամսէի վերջը, պարտաւոր են կեդր. վարչ. ժողովոյ զրկել իրենց հաշիւները՝ իրենց շրջանակին վերաբերեալ ամեն խնդրոց վրայ պատրաստուած տեղեկագրով մը:

Դ. Կեդր. վարչ. ժողովէն առանց նախապէս արտօնութիւն ստանալու չեն կարող ընել որևէ ծախք, կամ որևէ որոշում տալ և կամ յանձնառութիւն մը ընել. պարտաւոր են ամենայն ճշդութեամբ համակերպիլ կեդր. վարչ. ժողովոյ որոշմանց, որ իրաւունք ունի Մասնաճիւղերու ժողովոց անդամները հրաժարեցնելու՝ երբ անոնք պարտազանց զընուին և առժամանակեայ յաջորդներ կարգելու, մինչև որ վերողրեալ Յօդ. 15րդի մէջ նշանակուած եղանակաւ վերջնական ընտրութիւն կատարուի:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

ՅՕԴՄԱԾ 19.

Ա. Ընդհանուր Ժողովը Միութեան անդամոց ընդհանրութիւնը կը ներկայացնէ: Ընկե-

բութեան բոլոր շահերու մասին գերիշխանութեամբ կը տնօրինէ: Իր որոշումները պարտաւորիչ են ամենուն, նոյն իսկ բացականերուն և տարակարծիքներուն համար:

Բ. Բնդհանուր Ժողովոյ մասնակցիլ կարենալու համար, գոնէ 3 տարիէ ի վեր անգամ եղած ըլլալու է և այս ժամանակամիջոցին՝ ամսական առ նուազն 50 Եգ. զրուշ բաժնեգին մը կանոնաւորապէս վճարած: Սակայն և այնպէս ներկայ յօդուածիս 9. հատուածով ըսուած առաջին Բնդհանուր Ժողովին ներկայ գտնուելու համար՝ որ երբորդ տարիէն ետքը տեղի պիտի ունենայ՝ բաւ է 2րդ և 3րդ տարիներն միայն վերոյիշեալ բաժնեգինը վճարած ըլլալ:

Իւրաքանչիւր անգամ իրաւունք ունի այնչափ ձայնի որչափ անգամ 50 Եգ. զրշ. որ կը պարունակէ իր ամսական բաժնեգինը:

Իրաւամբ Բնդհ. Ժողովոյ անգամ են՝ Բարերար և Պատուոյ անդամները, որոնց մասին խօսուած է 3օգ. 5ի մէջ: Բացի այն ձայներէն զոր կրնան ունենալ իրրեւ բաժնեվճար անգամ, ասոնց առաջիններէն իւրաքանչիւրը 10 ձայնի և Պատուոյ անդամներէ իւրաքանչիւրը 4 ձայնի իրաւունք ունին:

Բնդհանուր Ժողովոյ մասնակցելու իրաւունք ունեցող որեւէ անգամ՝ կրնայ անոր մէջ իրեն ներկայացուցիչ կարգել՝ այդ իրաւունքը անձեապէս ունեցող ուրիշ որեւէ անգամ մը: Ներկայացուցիչը իր ձայներէն զատ կ'ունենայ իր յանձնաւարներուն ձայներն ալ:

Յանձնարարներու փոխանորդաց բերը պարտին վաւերացեալ ըլլալ կամ օրինական ձեւակերպութեամբ և կամ կեդր. վարչ. ժողովոյ կամ տեղական Մասնաճիւղերէ միոյն Ատենապետէն և կամ Փոխ-Ատենապետներէն միոյն կողմանէ :

Գ. Բնդհանուր ժողովը միմիայն կը գումարուի իր կեդրոնատեղին ի Գահիրէ՝ օրակարգի խնդրոց ամփոփումը ներկայացնող հրաւերի սղովով մը՝ որ կեդր. վարչ. ժողովոյ կողմէն կը հրատարակուի իր պաշտօնաթերթին մէջ, գումարման համար սրոշուած օրէն առնուաղն երեսուն օր առաջ :

Դ. Անոր կը նախագահէ կեդր. վարչ. ժողովոյ Ատենապետը՝ իսկ անոր բացակայութեան, Փոխ-Ատենապետներէն մին կամ Ատենապետի պաշտօնը կատարող վարիչ անդամը :

Ատենապետը կ'անուանէ Ատենադպիրը, քուէախոյզ (scrutateur) կը նշանակուին ամենէն աւելի ձայն ունեցող և այդ պաշտօնը յանձն առնող երկու անդամներ :

Ե. կեդր. վարչ. ժողովոյ կողմէն պատրաստուած օրակարգին մէջ նշանակուած խնդիրներէն զատ ուրիշ նիւթերու վրայ չէ կարելի խորհրդակցիլ :

Բնդհանուր ժողովոյ ատենադրութիւնը պիտի ստորագրուին՝ այսպէս կազմուած գիւտանի անդամներէն : Ատենադրութիւններէ հանել պէտք եղած բնդօրինակութիւններն կամ ջրագրածներն, կեդր. վարչ. ժողովին Ատենապետին և կամ փոխ - Ատենապետներ

րէն միոյն կողմանէ պէտք է ստորագրուին:
2. Բնդհանուր ժողովը կը գումարուի կանոնադրապէս ամէն տարւոյ առաջին եռամսէին. առաջին ժողովը երեք տարւոյ գործունէութենէ ետք տեղի պիտի ունենայ:

— Ըսելու համար վարչութեան ժողովոյն՝ Բնկերութեան կաջութեան վրայ սուսած տեղեկագիրը և առնելու համար հոլոված տարեշրջանին հաշիւները — հաշիւներ՝ որք նախապէս գումարման օրէն 15 օր առաջ ունէ սկսեալ՝ խնդամոց տրամադրութեան տակ դրուած ըլլալու են Միութեան կեդրոնին մէջ,

— ներկայացուած հաշիւները վաւերացնելու կամ ուղղելու,

— եթէ հարկ կայ վարիչներուն ընտրութիւններն կատարելու,

— և տնօրինութիւններ ընելու համար որ և է բացառիկ կարեւորութիւն ունեցող խնդրոց մասին՝ որք հրաւիրագրի մէջ նշանակեալ օրակարգին մէջ կրնային անցնիլ:

է. վերոգրեալ խնդիրներէն զատ, Բնդհանուր ժողովոյ անկէ կանոնագրի վրայ ըլլալիք փոփոխութեանց, յաւելմանց կամ յապաւմանց մասին որեւէ որոշմունք, մասնաւորաբար,

(ա) Բնկերութեան նպատակներէ միոյն ընդարձակումը, սեղմումը, ձեափոխումը կամ փոփոխումը, առանց սակայն սովորական որեւէ էական փոփոխութիւն մը կամ վնաս մը բերելու Յօդ. 1 ի մէջ յայտնուած իր բնդհանուր նպատակին և հիմնական հանգամանաց:

(բ) Բնկերութեան անուան ձեափոխումը կամ փոփոխումը, պայմանաւ որ այդ փոփոխումը կամ ձեափոխումը բնաւ որեւէ ալլալլում կամ վնաս չպատճառէ և ենթագրել իսկ չտայ՝ վերոյիշեալ ընդհանուր նպատակին և հիմնական հանգամանայ:

(գ) Բնկերութեան որեւէ եղանակաւ ձուլումը համանման կամ նոյնատեսակ ուրիշ բնկերութեան մը հետ և կամ վերջապէս բնկերութեան կազմալուծումը:

Վերոգրեալ պարագաներուն թուումը լոկ բացառիչ է և ոչ սահմանակիչ:

Բ. Վերոգրեալ (ա) (բ) և (գ) հատուածներով թուարկեալ պարագայից մէջ, ժողովոյ խորհրդակցութիւնը այն ատեն միայն օրինական կըլլան՝ երբ ներկայ և ներկայացուած անդամները առ նուազն կէսը կազմեն Բնդհանուր ժողովոյ ներկայ գտնուելու իրաւունք ունեցող անդամներուն, և որոշումը օրինական կան ըլլալու համար, պէտք է ընդունուի մեծամասնութենէ մը՝ որ ներկայ և ներկայացուած անդամաց ձայներուն երեք քառորդը ներկայացնէ: Այսու հանգերձ, եթէ ժողովոյ մէջ Բնդհանուր ժողովոյ ներկայ գտնուելու իրաւունք ունեցող անդամաց կէսը անձամբ ներկայ չէ, ժողովը կրնայ՝ վերոյիշեալ մեծամասնութեամբ՝ առժամանակեայ որոշում մը տալ: Այդ պարագային, նոր Բնդհ. ժողով մը կը գումարուի, ընդունուած առժամանակեայ որոշումը պարունակող նոր ազդագրով մը, և այդ որոշումը վերջնական կ'ըլլայ, եթէ նորոգ գումարման մէջ՝ ներ-

կայ և ներկայացուած անգամոց ձայներուն երեք քառորդէն ընդունուի, բաւական է որ ընդունուի ժողովոց ներկայ գտնուելու իրաւունք ունեցող անգամոց մէկ քառորդը ներկայ ըլլայ կամ ներկայացուցիչ ունենայ:

Ուրիշ որ և է պարագայի մէջ, ժողովը՝ թէ տարեկան և թէ արտաքոյ կարգի նիստի գումարուելուն, վաւերական կերպով խորհրդակցած իրլլայ, եթէ ներկայ և ներկայացուած անգամոց թիւը գոնէ մէկ հինգերորդը ըլլայ իհր. ժողովոյ ներկայ գտնուելու իրաւունք ունեցող անգամոց թուոյն, և որոշմունք կը տրուին ձայնից մեծամասնութեամբ:

Եթէ այդ օրինական թիւը չգոյանայ երկրորդ ժողով մը կը գումարուի և վաւերական կերպով կը խորհրդակցի, ինչ որ ալ ըլլայ ներկայ և ներկայացուած անգամոց թիւը:

Ինտրութեանց պարագաներուն մէջ, եթէ բացարձակ մեծամասնութիւն չգոյանայ, երկրորդ քուէարկութիւն մը կը կատարուի և այն տառն համեմատական մեծամասնութիւնը բաւարար կը նկատուի:

Թ. Կեդրոնական վարչ. ժողովը պարտաւոր է տարեկան իհր. ժողովոյ օրակարգը անցընել՝ իհր. հանուր ժողովոյ մասնակցելու իրաւունք ունեցող և առ նաւազն հարիւր ձայներու ամբողջութիւն մը ներկայացնող գոնէ տասն անգամներէ կազմուած խումբի մը կողմէն Յունվար 1 էն առաջ ալի մասին իրեն մատուցուած առաջարկութիւնները:

ԿԱԶՄԱԼՈՒԾՈՒՄ

ՅՕԴՈՒՄԸ 20.

Կազմալուծման պարագային՝ Ընդհանուր ժողովը պէտք եղած որոշումն պիտի տայ գրամի գործածութեան և ընչից անօրինութեան մասին, կանոնադրիս Յօդ. 1 ու սահմանեալ նպատակին համար: Իր յարմար դատած կերպով պիտի կրընայ որոշել վերոյիշեալ գրամին և ընչից՝ միշտ միեւնոյն նպատակին համաձայն՝ սեպհականացումը կամ փոխանցումը:

Մասնաւոր նպատակներու համար եղած նուիրատուութիւններէ և կտակներէ զոյացած եկամուտները պիտի գործածուին նուիրատուաց և կտակարարաց որոշած նպատակին:

Այսօր, 15 Ապրիլ 1906, Ս. Զատիկի առաջին օրը, ստորագրեալքս համախմբեալ ի Գահիրէ Ն. Վ. Պօղոս Բաշայի ապարանքը, կազմեցինք Ընկերութիւն մը «ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ» անուամբ, ըստ տրամադրութեան և պայմանաց վերոգրեալ կանոնադրին որ կը կըլէ այսօրուան թուականն և մեր ստորագրութիւնը:

Ընկերութեան Վարչական առաջին ժողովը բաղկացած է՝ կանոնադրին 10րդ յօդուածին մէջ նշանակուած տասն անդամներէն և այսօրուրնէ Ընկերութիւնն կազմակերպեալ հոշակուած է:

ԵԱԳՈՒՊ ԱՐԹԻՆ ՓԱՇԱ
ԵՐՈՒՍԵՂ Գ. ԱՂԱԹՕՆ
Մ. ԱՆԴՐԱՆԻԿԵԱՆ
Մ. ՄԱՐԿՈՍՅ
Կ. ՇԷՐԻՏՃԵԱՆ

ՊՕՂՈՍ ՆՈՒՊԱՐ
ԱՌԱՔԵԼ ՆՈՒՊԱՐ
ՏՕՔ. Ն. ՏԱՂԱՒԱՐԵԱՆ
ԳՐԻԳՈՐ ԵՂԱՍՅԵԱՆ
Յ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

